

tvangshandling, direkte eller indirekte, vendt imod kolonibefolknings ret til frihed og uafhængighed var groft ulovlig, hvorfor anvendelse af magt for at berøve et folk dets nationale identitet var en krænkelse af dets umistelige rettigheder, jfr. resolution 2131 (XX). Endvidere *opfordrede Generalforsamlingen indtrængende alle medlemsstater* til at give afkald på alle handlinger i strid med de nævnte principper og at anvende alle midler for at formindske international spænding og fremme fredelig sameksistens.

2. USA og Costa Rica indbragte et modforslag, der på samme måde som det tjekkoslovakiske udtrykte dyb bekymring over farlige situationer, men tillige udtrykte bekymring over eksisterende krænkelse af såvel FN-pagten som andre gældende traktater; efter henvisning til visse afsnit både i kolonideklarationen (resolution 1514 (XV)) og i resolution 2131 (XX), *opfordrede Generalforsamlingen alle lande* til at lette vedkommende folkeslag udøvelsen af selvbestemmelsesretten og til at afstå fra at anvende magt til hindring heraf; *opfordrede alle lande* til at afskrive doktriner, der tilsagde anvendelse af væbnet, subversiv eller terroristisk virksomhed med det formål at styrte en regering eller blande sig i en intern strid i en anden stat; *appellerede indtrængende* til alle lande om at frasige sig enhver handling i modstrid med de nævnte principper, at gøre alt for at mindske international spænding, og at give størst mulig støtte til FN's principper og organer, så at FN kunne udøve sit ansvar for opretholdelse af fred og sikkerhed.

3. Endelig fremlagde Italien med Danmark, Norge, Island, Canada, Chile, Japan og Madagascar et procedureforslag, hvori Generalforsamlingen bl. a. *henviste* til den undersøgelse af folkeretlige principper vedrørende venskabelige forbindelser og samarbejde mellem stater, der havde fundet sted siden 18. samling (jfr. dagsordenens punkt 87), *anbefalede*, at principperne om ikke-magtanvendelse og folkenes selvbestemmelsesret gives prioritet under fremtidige undersøgelser samt *anmodede* generalsekretæren om at lade referaterne af debatten og fremkomne resolutionsforslag indgå

i det materiale, der ville blive taget i betragtning under disse undersøgelser.

III. Kompromisforslaget.

Under debatten udtalte flere lande håb om, at de tre resolutionsforslag kunne samarbejdes, og på Østrigs initiativ og under Østrigs formandskab søgte repræsentanter for de tre grupper forslagsstillere at forhandle sig frem til en fælles kompromistekst. Fra vestligt hold, var hovedindvendingerne mod det tjekkoslovakiske forslag, at det havde politisk brod mod USA, at det søgte at begrænse retten til selvbestemmelse til kolonibefolkninger alene, og ikke at medtage folk, som var underkastet andet fremmedherredømme; at det syntes at legitimere såvel kolonibefolknings anvendelse af terror i deres bestræbelser på at opnå uafhængighed som fremmed intervention til støtte for sådanne bestræbelser; at det erklærede enhver form for magtanvendelse, herunder politisk og økonomisk pression, som pagtsstridig, og at politiaktioner til opretholdelse af ro og orden ligeledes blev erklæret ulovlige; endelig appellerede det udelukkende til FN's medlemsstater og ikke til alle stater.

Efter en uges langvarige og vanskelige forhandlinger, hvori Danmark deltog, lykkedes det at arbejde sig frem til et kompromisforslag, som blev fremlagt af samtlige forslagsstillere til de oprindelige tre resolutionsforslag; dog minus Italien, Japan og USA, for sidstnævntes vedkommende fordi sponsorkredsen i øvrigt kun omfattede ikke-stormagter.

I kompromisforslagets *afsnit A* udtrykkes indledningsvis — som i de to substantielle forslag — dyb bekymring over farlige situationer, og kolonibefolknings ret til at udøve deres ret til selvbestemmelse bekræftes, ligesom det bekræftes, at kolonibefolkninger er berettigede til i deres kamp at søge al støtte, som er i overensstemmelse med FN-pagtens formål og principper. Efter at have genkaldt sig resolutionerne 1514 (XV) og 2131 (XX) *bekræfter Generalforsamlingen* forbudet mod magtanvendelse i pagtens artikel 2, stk. 4, hvorfor en stats væbnede angreb mod en anden eller magtanvendelse i hvilken som helst anden form i strid med pagten er et brud på folkeretten; endvidere er enhver tvangsmæssig handling, direkte